

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

2007. MÁJUS 30–31-I, 436. PLENÁRIS ÜLÉS

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság állásfoglalása – Tárgy: „Hozzájárulás az Európai Tanács 2007. június 21-22-i üléséhez – Az alkotmányozási folyamat ütemterve”

(2007/C 256/01)

2007. május 29-i ülésén az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság Elnöksége úgy határozott, hogy az Európai Tanács 2007. június 21-22-i üléséhez való hozzájárulásként az alkotmányozási folyamat ütemtervéről szóló állásfoglalást terjeszt a plenáris ülés elé.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. május 30-31-én tartott plenáris ülésén (a május 30-i ülésnapon) 171 szavazattal 18 ellenében, 16 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi állásfoglalást.

1. Az EGSZB határozottan megerősíti az alkotmány szerződésről szóló 2003. szeptember 24-i ⁽¹⁾, 2004. október 28-i ⁽²⁾, továbbá 2006. május 17-i ⁽³⁾ véleményeit, valamint a 2007. március 14-i, a Római Szerződés aláírásának 50. évfordulója alkalmából készített állásfoglalás-tervezetét ⁽⁴⁾. E vélemények mindegyikében az EGSZB fenntartás nélkül elkötelezte magát a konvent módszere és annak eredménye mellett.

2. Csakúgy, mint korábban, az EGSZB jelenleg is támogatja az alkotmány szerződést, amely a következő szempontok alapján lényegileg és pozitív értelemben különbözik a Római Szerződés felülvizsgálata kapcsán a különféle kormányközi konferenciák által eddig kidolgozott intézményi szövegektől: a nemzeti és európai parlamenti képviselők részvételével folytatott szabad és nyilvános vita eredményeképp jött létre; az Európai Községek alapítása óta létrejött politikai-intézményi dokumentumok teljes anyagát szisztematikusan egységes keretbe foglalja; valamint tartalmazza az Európai Unió döntéshozatali rendszerének intézményi és eljárási reformjához szükséges intézkedéseket, taglalja azokat a célokat, melyeket az Uniónak követnie kell, megnevezi azokat az értékeket, melyekre politikáját alapítania kell, és kodifikálja azokat az alapvető jogokat, melyeket tiszteletben kell tartania és meg kell védenie.

3. Mindez indokolta, hogy a konvent tervezetét „az Európai Alkotmányt létrehozó szerződésnek” nevezzék. Különböző félreértések miatt egyes tagállamokban az „alkotmány” megnevezés azonban elutasításra talált. Az EGSZB-nek nincs ellenére, hogy az új szerződést másképpen nevezzék. A tartalom fontosabb, mint az elnevezés.

4. A szervezett civil társadalom intézményes képviseléként az EGSZB az Alkotmány szerződés tartós támogatásakor a következő okokat tekinti mérvadónak, amelyek hozzájárulnak az Unió demokratikus legitimitásának megerősítéséhez:

– az Európai Parlament hatáskörének kibővítése az együtt-döntési jogkörök újabb területekre történő kiterjesztésével;

– a nemzeti parlamentek fokozott bevonása az Európai Unió tevékenységébe, amennyiben ellenőrzési jogkörrel ruházzák fel őket a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartását illetően;

– az Európai Unió Tanácsa ülései átláthatóságának javítása;

– az autonóm szociális párbeszéd szerepének megerősítése és a szociális partnerek az európai egyesítési folyamat szereplőiként történő elismerése;

⁽¹⁾ A kormányközi konferenciáról szóló vélemény (CESE 1171/2003). HL C 10., 2004.1.14.

⁽²⁾ Az Európai Alkotmányt létrehozó szerződésről szóló vélemény. HL C 120., 2005.5.20.

⁽³⁾ 2006. május 17-i vélemény a következő tárgyban: „Hozzájárulás az Európai Tanács 2006. június 15-16-i üléséhez – Gondolkodási időszak”. HL C 195., 2006.8.18.

⁽⁴⁾ HL C 161., 2007.7.13.

– a részvételi demokrácia jelentőségének elismerése, nevezetesen azáltal, hogy az európai intézményeket arra kötelezzük, hogy átlátható és rendszeres párbeszédet folytassanak a civil társadalmi szervezetekkel és az uniós polgárokkal;

– ugyanebben a szellemben az Unió polgárai számára kezdeményezési jog bevezetése.

5. Az EGSZB emlékeztet arra, hogy az Európai Tanács keretében összegyűlt valamennyi kormány- vagy államfő hozzájárulását adta az Alkotmány szerződéshez, és 2004. október 29-én Rómában ünnepélyes keretek között aláírta azt. Időközben az Európai Unió tagállamainak kétharmada – amelyek együttesen a népesség egyértelmű többségét képviselik – ratifikálta az alkotmány szerződést. Az EGSZB ezért ragaszkodik ahhoz, hogy az Alkotmány szerződés a jelenlegi válsághelyzet megoldására irányuló további tárgyalások alapja maradjon.

6. Az EGSZB támogatja a német elnökség abbéli szándékát, hogy az Európai Tanács ez év június 21-22-én tartandó ülése alkalmából ütemtervet terjesszen elő a válsághelyzet megoldására irányuló jövőbeli erőfeszítések vonatkozásában, és üdvözli, hogy a 2007. március 25-i „berlini nyilatkozatban” a 2009-es európai választásokat határozzák meg az új szerződés hatálybalépésének időpontjaként.

7. Ez azt jelenti, hogy 2007 végéig egy rövid kormányközi konferenciának jóvá kell hagynia a jelenlegi tervvel kapcsolatban javasolt módosításokat, amelyek szükségesek az új konszenzus kialakításához. E kormányközi konferencia mandátuma ennek megfelelően abból áll majd, hogy azonosítsa azt a néhány intézkedést, amelyről újra lehet tárgyalni. Ennek eredményét 2008 során valamennyi tagállamnak ratifikálnia kellene.

8. Fontos, hogy a szerződés újratárgyalása megőrizze a lényegét annak, amit az Európai Konvent elhatározott, és ezt követően a kormány- és államfők egybehangzóan jóváhagytak. Ide elsősorban az intézményi és eljárási újítások, valamint az alapjogi charta kötelező jellege tartozik. Ez azt jelenti, hogy az

I. részt (az Unió célkitűzései, intézményei és szerkezete), a II. részt (az Unió Alapjogi Chartája) és a IV. részt (általános és záró rendelkezések) meg kell őrizni. A III. rész intézkedései lényegében a hatályos szerződéseknek az Európai Unió politikáira vonatkozó rendelkezéseit tartalmazzák, és nem kell hogy feltétlenül részét képezzék az új szerződésnek; a III. rész intézményes és eljárási rendelkezéseit, amennyiben túlmutatnak az eddig hatályos jogon, integrálni kellene az I. részbe.

9. Az EGSZB konstruktívan fogja kísérni a kormányközi konferencia munkáját. Ragaszkodik azonban ahhoz, hogy a kormányközi konferencia várhatóan rövid időtartama és behatárolt mandátuma ellenére a civil szervezeteknek lehetőségük nyíljon a tanácsadó jellegű együttműködésre. Az EGSZB készen áll arra, hogy a Tanács elnökségével együttműködve megszervezze a megfelelő információs és konzultációs üléseket. Ebben azokra a jó tapasztalatokra támaszkodhat, melyeket az Európai Konventtel folytatott munkája során, a Konvent Elnökségével, valamint az Európai Parlamenttel történő együttműködésben szerzett.

10. Égetően szükséges a jelenlegi válsághelyzet olyan szerződés elfogadása révén történő megoldása, amely egy 27 tagállamot felsorakoztató Unió igényeinek is megfelel. Ez azért is így van, mert az új kihívások szükségessé teszik, hogy az Európai Unió új politikákról állapodjon meg, és nagy horderejű határozatokat hozzon, különösen a következők tekintetében: az európai társadalmi modell – melynek az általános érdekű szolgáltatások alapvető elemét képezik – továbbfejlesztése és az európai integráció szociális dimenziójának erősítése, a gazdasági, társadalmi és kulturális kapcsolatok globalizálódásából adódó negatív hatások kezelése, a gazdasági növekedés ösztönzése és a versenyképesség erősítése, az éghajlatváltozás kezelése, az energiaellátás biztosítása, a bevándorlással kapcsolatos problémák megoldása, valamint a szegénység és a szociális kirekesztés elleni küzdelem.

Brüsszel, 2007. május 30.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Dimitris DIMITRIADIS